

ԱՂԹԱՄԱՐԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Աղթամարի վերջին կաթողիկոս Խաչատուր Շիրոյեանի մահից յետոյ, որ տեղի ունեցաւ 1895 թուի դեկտեմբերի 22 ին, ահա իննեորդ տարի է, որ Աթոռը թափուր էր մնալիս և թեմը կառավարուում էր կաթողիկոսական տեղապահ վարդապետով և առանձին հարկ չէր համարուել կաթողիկոսի նոր ընտրութիւն կատարելու Այժմ, ինչպէս հաղորդուած են Կ. Պօլսի հայ թերթերը, Կ. Պօլսի Խառն ժողովը որոշում է կայացրել մօտերումս կաթողիկոսական ընտրութիւն անել և այդ նպատակով պատրիարքարանից կարեւոր հրահանգները տրուել են արդէն ուր որ հարկն է։ Ընտրութեան հետեանքի մասին կծանուցանենք իւր ժամանակին։

ԳՐԻԲՈՆԴՈՎԻ ՄԱՀՈՒՄՆ 75 ԱՄԵԱԿ

Յունուարի 30-ին լրացաւ ողւս յայտնի ռանաստեղծ «*гопе отъ ума*» (Խելքից պատուհաս) կոմեդիայի հեղինակ Ալէքսանդր Սերգէեւիչ Գրիբոնդովի մահուան 75 ամեակը։

Գրիբոնդովը յայտնի է ողւս գրականութեան մէջ որպէս ռանաստեղծ և ողւսաց պատմութեան մէջ իբրեւ պետական գործիչ։ Նա ողւսական գեսպան էր Պարսկաստանում և սպանուեցաւ Թեհրանում պարսիկ ամբարի ձեռքով։ Նորա մարմինը բերուելով Թիֆլիս՝ թաղուեցաւ Դաւիթ Գարեջացու վանքում Մթածմինգա սարի վերայ։

Նորա մահուան եօթանասնամակի օրը ողւս դրամատիք գրողների միութեան և Թիֆլիսի արտիստիք ընկերութեան նախաձեռնութեամբ հանդիսաւոր հոգեհանգիստ տեղի ունեցաւ հանգուցեալի գերեզմանի վերայ։ Հոգեհանգստին ներկայ էին քաղաքային վարչութեան կողմից պ. քաղաքագլուխը, զանազան հաստատութեանց և ամեն ազգի խմբագրութեանց ներկայացուցիչներ և մեծ քաղմութիւն հանգուցեալ մատենագրի տաղանդը յարգելու համար։ Հոգեհանգստին խօսուեցան ճառեր և Օպօջինինը արտասանեց մի ոտանաւոր հանգուցեալ գրողի յիշատակին նուիրուած։

Գրիբոնդովի «խելքից պատուհաս» նշանաւոր կատակերգութիւնը առաջին անգամ հայերէնի թարգմանեց հանգուցեալ Սոստանդին Տէր-Աստուածատրեանցը և ներկայացուեց Թիֆլիսի հայկական բեմի վերայ։

«ՏԱՐԱԶ»

«Տարաւա» շաբաթաթերթը յայտնում է, որ այս տարի իւր բաժանորդագրութիւնը շատ յաջող է գնում։ Աերանորոգուած շաբաթաթերթը գաւառներում մեծ ընդունելութիւն է

գտնում, Հատերը ցանկանում են, որ «Տարազը» օրաթերթի վերափոխումի Միացնում ենք մեր ձայնը Հատերի ձայնին և ցանկանում, որ օր առաջ իրագործուի Հասարակութեան ցանկութիւնը:

Մաղթում ենք «Տարազին» կատարեալ յաջողութիւն:

«Бакинскія Извѣстія»-ն «ԼՈՒՄԱՅ»-ի ՄԱՍԻՆ

«Լուսայ» (իններորդ տարի), երկամսեայ Հանդէս. պատմական, տեղագրական, գրական, հնագիտական, լեզուաբանական և նոյն իսկ գիտական նորութիւններ տուող զանազան յօդուածների ժողովածու: Հանդիսի խմբագրութիւնը յաւակնութիւն էլ չունի իւր հրատարակութիւնը պարբերական թերթ դարձնելու, թէև երբեմն-երբեմն տեղ է տալիս ժամանակակից անցքերի և տեսութիւնների: Ահա այս տեսակէտից և մենք կհօսենք նորա մասին:

Ընդհանրապէս առած «Լուսայի» յօդուածներն ու գիտութիւնները Հատ աւելի բազմազան, հետաքրքրական և աւելի տաղանդաւոր են գրուած, քան «Մուրճ»ինը: Եւ դա՛ հասկանալի է. «Լուսայի» աշխատակիցները աւելի փորձառու և գիտակ գրական աշխատաւորներ են, և գրում են իրենց Հատ յաւ ծանօթ նիւթի մասին: Կան մի քանիսը, որ հայ գրականութեան մէջ խոշոր անուն ունին:

Հանդէսն սկսւում է Գամառ-Գաթիպայի (Պատկանեան) մի սիրուն (որ կարծեմ առաջին անգամն է հրատարակւում) երգիծաբանական ոտանաւորով: Նշանաւոր բանաստեղծի մտրակըն այս անգամ խրապանում է մեր ժամանակի սունկի պէս բւանող պարագորդ և մեղկ լոսկէ երիտասարդութիւնը, իւր նորոյթ (МОДНЫЙ) սանրուածքով, գեղեցիկ Հարժուածներով ու ձևերով, նժոյգներ ձանաչելու անվրէպ ճաշակով, որկրամոլութեան և դերասանուհիների նուրբ քմքով: Պարագորդ կեանք անցնելով բէֆերի, խաղաթղթի և կամ անբարոյականութեան գրկում, այդ «երիտասարդութիւնը» վերջ ի վերջոյ ոչ մի երջանկութիւն չէ խոստանում ոչ իրեն և ոչ շրջապատող հասարակութեան ու ժողովրդին: Ահա այս մասին է վշտանում բանաստեղծը:

Թողուածներից աչքի է ընկնում բժ. Լ. Տիգրանեանի «Դօրբատի համալսարանը և հայ-ուսանողները»: Բանն այն է, որ Դօրբատի նախկին գերմանական համալսարանը ահագին աղդեցութիւն է ունեցել հայ հասարակութեան վրայ: Հայ գրագէտներից, բանաստեղծներից, գիտնականներից և հասարակական գործիչներից ամենից աւելի ականաւորները—Դօրպատի նախկին ուսանողներ են: Նորա իրենց հասարակական և գրական գործնէութեան մէջ մտքրել են գերմանական հետեղականութիւն: